

Patrik Winton
Historiska institutionen
Uppsala universitet

VT 2018

MOMENTBESKRIVNING

GLOBAL HISTORIA

Global historia är ett fördjupande delmoment (moment 1) på Historia fortsättningskurs B. Vårterminen 2018 inleds momentet den 15 januari och avslutas den 16 februari. Global historia läses av studenter som går fristående kurs.

Syfte

Momentet Global historia syftar till att ge en översiktlig bild av global historia och globaliseringens olika faser från ca 1750 till nutid. I fokus står således olika globala samband, vilka har bidragit till att forma den moderna historien. Momentet lyfter särskilt fram den stora globala rörligheten av människor, kapital, varor och idéer samt framväxten av nya maktcentra och förändrade relationer mellan olika delar av världen.

Innehåll

Med exempel från olika delar av världen belyser kurslitteraturen och det utvalda källmaterialet ett antal centrala teman: globalhistoriska perspektiv; globaliseringens drivkrafter och faser; rörlighet av människor, kapital och idéer; kunskapsanvändning; imperiers uppbyggnad och fall.

Globalhistoriska perspektiv och globaliseringens drivkrafter och faser handlar om globalhistoria som metod för att förstå den historiska utvecklingen på ett övergripande plan. Här kommer också frågor om periodisering och olika förklaringar till globalisering att behandlas.

Temat om kunskap handlar om hur vetenskap har påverkat globala maktförhållanden, i synnerhet vad gäller skapandet av över- och underordning i den koloniala kontexten samt dess användning i samband med koloniala regimers maktutövning.

Rörlighet av människor, kapital och idéer behandlar två olika faser av globalisering. Dels den tidigmoderna perioden med fokus på den atlantiska världen och dess olika grader av tvång och frivillighet, dels perioden efter 1945 då den moderna kapitalismens spridning förändrade relationer och maktförhållanden i världen.

Imperiers framväxt och fall fokuserar på utvecklingen under 1800- och 1900-talen då de europeiska staterna och USA stärkte sitt inflytande i världen. Efter 1945 började dessa förhållanden att förändras, vilket framförallt blev tydligt i och med avkoloniseringen. De nya självständiga staternas manöverutrymme bestämdes dock i stor utsträckning av de ekonomiska och politiska ramar som sattes av de forna kolonialmakterna. Inom temat kommer bland annat USA:s roll som imperium samt avkoloniseringens drivkrafter och effekter att diskuteras. I synnerhet de afrikanska, asiatiska och karibiska staternas handlingsalternativ kommer att analyseras.

Upplägg

Momentet inleds med en introduktionsföreläsning, som fokuserar på vad ett globalhistoriskt perspektiv egentligen innebär. Här kommer dessutom begreppet globalisering att diskuteras. Dessutom kommer examinationen på momentet att gås igenom.

Litteraturen och källuppgifterna behandlas vid fem föreläsningar och fem seminarier. Inför fyra av seminarierna ska ni lämna in en litteraturpromemoria (se särskild anvisning). Seminariegrupperna kommer att delas in i mindre basgrupper (ca 4 personer) och seminarierna ska förberedas både individuellt och i basgrupperna. Basgruppsarbetet är schemalagt en timme före varje seminarium och sker utan lärare i valfri lokal. Vid seminarierna går vi igenom och diskuterar litteraturen samt aktuellt källmaterial, med utgångspunkt i litteraturpromemoriorna och källuppgiften. Källmaterialet till uppgifterna, anvisningar och uppgifter läggs ut på Studentportalen.

Den avslutande promemorian handlar om att analysera globaliseringens drivkrafter och effekter i världen (se särskild instruktion).

Examination

Betygen underkänd, godkänd eller väl godkänd ges på grundval av en bedömning av kvaliteten på litteratur-pm, seminariedeltagandet och den avslutande promemorian. All undervisning är obligatorisk. För betyget godkänd krävs aktivt deltagande i seminarierna, godkända litteratur-pm och en godkänd promemoria.

Mål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- Redogöra för centrala frågor, begrepp, problem och resultat inom globalhistorisk forskning.
- Redogöra för grundläggande historiska processer, samband och relationer på en global nivå, samt förhålla sig till och värdera dem.
- Redogöra för relevanta metodiska och källkritiska problem.

Betygskriterier

För betyget Godkänd krävs att studenten:

- Närvarat vid undervisningstillfällena och aktivt deltagit i seminarierna
- Fullgjort alla uppgifter (inlämning av litteratur-pm, slut-pm)
- Kan redogöra för centrala frågor, begrepp, problem och resultat inom globalhistorisk forskning.
- Kan förklara olika grundläggande historiska processer, samband och relationer på en global nivå utifrån ett globalhistoriskt perspektiv med hjälp av kurslitteraturen och angivet källmaterial.

För betyget Väl Godkänd krävs att studenten:

- Närvarat vid undervisningstillfällena och aktivt deltagit i seminarierna
- Fullgjort alla uppgifter (inlämning av litteratur-pm, slut-pm)
- Kan redogöra för centrala frågor, begrepp, problem och resultat inom globalhistorisk forskning, samt kan relatera dem till varandra och kontextualisera dem i ett globalhistoriskt sammanhang.
- Kan förklara olika grundläggande historiska processer, samband och relationer på en global nivå utifrån ett globalhistoriskt perspektiv, samt kan relatera dem till varandra och värdera dem utifrån en kritisk granskning av kurslitteraturen och angivet källmaterial.

Litteratur

Beinart, William, Brown, Karen & Gilfoyle, Daniel (2009), "Experts and expertise in colonial Africa reconsidered: science and the interpenetration of knowledge", *African Affairs*, 7, s. 413–433. 21 sidor.

Fur, Gunlög (2013), "Colonialism and Swedish history – unthinkable connections", i Magdalena Naum & Jonas M. Nordin (red.), *Scandinavian colonialism and the rise of modernity: small time agents in a global arena*. Springer, s. 17–36. 19 sidor.

Mafeje, Archie (1971), "The ideology of tribalism", *The Journal of Modern African Studies*, 9:2, s. 253-261. 9 sidor.

Osterhammel, Jürgen & Petersson, Niels P. (2005), *Globalization: a short history*. Princeton University Press. 182 sidor

Rothermund, Dietmar (2006), *The Routledge Companion to Decolonization*. Routledge. s. 1–274, 275 sidor.

Schenk, Catherine R. (2011) *International Economic Relations Since 1945*. Routledge. 192 sidor.

Seth, Sanjay (2013), "'Once Was Blind but Now Can See': Modernity and the Social Sciences", *International Political Sociology*, 7: 136–151. 15 sidor

Sprinchorn, Carl (1923), "Sjuttonhundralets planer och förslag till svensk kolonisation i främmande världsdelar", *Historisk tidskrift*, s. 109–162. 53 sidor.

Thomasson, Fredrik (2013), "32 piskrapp vid quatre piquets: svensk rättvisa och slavlagar på Saint Barthélemy", *Historielärarnas förenings årsskrift*, s. 7–29. 22 sidor

Thornton, John Kelly (1998), *Africa and Africans in the making of the Atlantic world, 1400–1800*, 2 uppl. , Cambridge University Press, s. 1–182, 272–334. 244 sidor.

Tyrrell, Ian (2007), *Transnational nation: United States history in global perspective since 1789* Basingstoke: Palgrave Macmillan. 230 sidor.

Wagner, Kim A. (2010), "Confessions of a Skull: Phrenology and Colonial Knowledge in Early Nineteenth-Century India", *History Workshop Journal*, vol. 69: 27–51. 24 sidor.

Totalt antal sidor: 1285.